

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS

VUODELTA 2023

Tarkastuslautakunta 3.4.2024

Valtuusto 25.4.2024

SISÄLLYSLUETTELO

1 PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	3
2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT	4
2.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO JA TILINTARKASTAJAT	4
2.2 ARVIOINNIN TOTEUTTAMINEN	5
3 KOULUTUSYHTYMÄ.....	7
3.1 AMMATILLINEN KOULUTUS.....	9
3.1 RAHOITUS.....	9
3.1.2 KOULUTUS.....	10
3.2 KONSERNIYHTIÖT.....	11
4 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	12
4.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN VIERAILUT JA HAVAINNOT	12
4.2 OPISKELIJOIDEN, OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN KUULEMISET	14
4.3 STRATEGISET TAVOITTEET	15
5 KUNTAYHTYMÄN TALOUDEN ARVIOINTI.....	16
5.1 KUNTAYHTYMÄN TULOSKEHITYS.....	16
5.2 VAKAVARAISUUS JA LAINAT.....	16
5.3 INVESTOINNIT	17
5.4 PROJEKTITOIMINTA.....	19
6 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA.....	20
7 HENKILÖSTÖ.....	21
8 TURVALLISUUS	23
8 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JATKOKÄSITTELY JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN	24

1 PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Kpedun valtuustokauden 2021–2024 tarkastuslautakunta valittiin valtuuston kokouksessa 30.09.2021. Tämä käsillä oleva arviointikertomus on siis lautakunnan kolmas. Kertomusta laatiessamme äänestimme ensimmäisen kerran koko kauden aikana. Puheenjohtajana esitin, että katsaukseni jätettäisiin tänä vuonna tekemättä, mutta lautakunta äänesti esitykseni kumoon äänin 4–1. Äänestys käytiin täysin hyvässä hengessä, lautakunnassa toimiminen on ollut todella antoisaa.

Johtavien viranhaltijoiden ja muun henkilökunnan tarkastuslautakunnalle antamat selonteot oppilaitoksen toiminnasta ovat tänäkin vuonna olleet selkeitä ja perusteellisia. Yhteistyö on ollut mutkatonta. Toimitiloja on uusittu ja investointeihin panostetaan jatkuvasti. Kaikessa on hyvä ”tekemisen meininki”.

Opettajien haastatteluissa on noussut edelleen esille huoli opiskelijoiden suuresta tuen tarpeesta. Oppimisen ja mielenterveyden haasteita on yhä kasvavalla määrällä opiskelijoita. Varhainen tuki pienten lasten perheille ja oppilaille jo koulupolun alkupäässä ovat välttämättömiä. Ammattioppilaitoksen ei pitäisi enää olla paikka opetella perusasioita. Myös työelämän pitää muuttua. Erään opettajan sanoin: ”Pitää kelvata, vaikka ei olisi ihan 100 %:n työntekijä. Asenne rekrytoidaan, kaiken muun voi oppia.”

Opiskelijoilta saatu palaute on myös ollut edelleen hyvää. Opettajien ammattitaitoa kiitetään. Tukea on tarvittaessa ollut helppo saada. Samoin kiitosta saavat ryhmien hyvä henki, terveydenhuolto ja ruoka. Korjaustoiveita on mm. työvaatteisiin ja -välineisiin ja varsinkin puualan tilanahtauteen liittyen. Opiskelijat ovat valmiita suosittelemaan Kpedua opiskelupaikkana.

Lautakunta kiittää saamastaan palautteesta, ja siitä, että edellisen vuoden havaintoihimme on oppilaitoksessa puututtu.

Ritva Mäntymäki

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT

Tarkastuslautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Halutessaan tarkastuslautakunta voi tehdä lisäksi itsenäisiä tarkastuksia valitsemissaan kohteissa.

Kuntalain (410/2015) 141 luvun 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävät ovat:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.
- laatia arviointisuunnitelma ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt sidonnaisuusilmoitukset kokouksessaan 23.02.2024 ja saattanut tiedoksi valtuustolle.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain koulutusyhtymän valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen.

2.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO JA TILINTARKASTAJAT

Voimassa olevan hallintosäännön 15 §:n mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Yhtymävaltuusto valitsi kokouksessaan 30.9.2021 tarkastuslautakunnan jäsenet valtuustokaudelle 2021–2024.

Jäsen

Ritva Mäntymäki pj.

Raimo Märsylä vpj.

Maarit Hotakainen

Aila Niemonen

Sören Dahlvik

Varajäsen

Susanna Lindholm

Mehmet Batman 27.4.2023 asti

Marko Karjalainen 27.4.2023 alkaen

Veli-Matti Hotakainen

Seija Tullila

Leif Jakobsson

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän yhtymävaltuusto on valinnut kokouksessaan 2.6.2022 § 10 koulutusyhtymän tilintarkastusyhteisöksi tilikausille 2022–2025 KPMG Oy Ab:n. Koulutusyhtymän vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Elina Pesonen. Lautakunnan sihteerinä ja avustavana tarkastajana on toiminut Johanna Raunio. Varajäsen Leif Jakobsson on osallistunut arviointikauden aikana tarkastuslautakunnan kokouksiin.

2.2 ARVIOINNIN TOTEUTTAMINEN

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauden 2023 tavoitteiden arvioimiseen tilikaudella 4 kertaa. Tilikauden päättymisen jälkeen tarkastuslautakunta on vuonna 2024 kokoontunut 5 kertaa.

Arviointikertomuksen lähteenä ovat tilinpäätös ja toimintakertomus 2023, projektiraportti 2023, henkilöstöraportti 2023 ja turvallisuusraportti 2023.

22.9.2023, Kokkolan toimipiste

Tarkastuslautakunta kokoontui laatimaan työohjelman ja arviointisuunnitelman vuodelle 2023.

Tarkastuslautakunta kuuli yhtymäjohtaja Ari Maunukselan ja talousjohtaja Jukka Ylikarjulan ajankohtaiskatsauksen.

Tilintarkastaja Elina Pesonen esitteli tilintarkastussuunnitelman vuodelle 2023.

27.10.2023, Kokkolan toimipiste

Talousjohtaja Jukka Ylikarjula esitteli talousarvion vuodelle 2024 ja koulutusyhtymän kiinteistöjä ja investointeja vuodelle 2023.

Rehtori Nina Ollila esitteli ammatillista koulutusta ja kehityspäällikkö Harri Lundell projektitoiminnan katsauksen.

24.11.2023, Kannuksen toimipiste

Tarkastuslautakunta tutustui Kannuksen toimipisteen toimitiloihin Hanna-Mari Laitalan johdolla. Toimialapäällikkö Hanna-Mari Laitala esitteli luonnonvara-alan ajankohtaisia asioita. Lisäksi tarkastuslautakunta kuuli luonnonvara-alan opettajia ja opiskelijoita.

15.12.2023, Kokkolan toimipiste

Tarkastuslautakunta kuuli katsauksen liiketoiminnan alan ajankohtaisista asioista, jotka esitteli toimialapäällikkö Ulla Pollari. Lisäksi tarkastuslautakunta kuuli liiketoiminnan alaan kuuluvien liiketoiminnan perustutkinnon, lähiesimiestyön ammattitutkinnon ja turvallisuusalan opettajia ja opiskelijoita.

26.1.2024, Kälviän toimipiste

Tarkastuslautakunta tutustui Kälviän toimipaikan toimitiloihin ja ajankohtaisiin asioihin toimialapäällikön Salla Lillhongan johdolla. Lisäksi tarkastuslautakunta kuuli kasvatus- ja ohjausalan, Arts-kansanopistolinjan sekä kansanopistolinjojen Suomiset, Virtaset ja Seppäset opettajia ja opiskelijoita.

23.2.2024, Kokkolan toimipiste

Tarkastuslautakunta kuuli toimialapäällikkö Tom Bjonin katsauksen rakennusalojen ajankohtaisista asioista. Lisäksi tarkastuslautakunta kuuli rakennusaloihin kuuluvien pintakäsittelyalan, rakennusalan, kiinteistöpalvelualan, puualan, sähkö- ja automaatioalan ja talotekniikan opettajia ja opiskelijoita.

Tarkastuslautakunta saattoi sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta aloitti arviointikertomuksen laatimisen.

8.3.2024, Kokkolan toimipiste

Yhtymäjohtaja Ari Maunuksela ja talousjohtaja Jukka Ylikarjula esittelivät tilinpäätöksen ja sisäisen valvonnan järjestämistä ja riskienhallintaa. Asiakkuusjohtaja Anu Haapasalo esitteli työelämä- ja elinvoimapalveluita ja Osuvakoulutuksen ajankohtaisia asioita. Turvallisuus- ja työsuojelupäällikkö Tiina Karisaari esitteli turvallisuusraportin vuodelta 2023.

27.3.2024, Kokkolan toimipiste

Tarkastuslautakunta valmisteli arviointikertomusta.

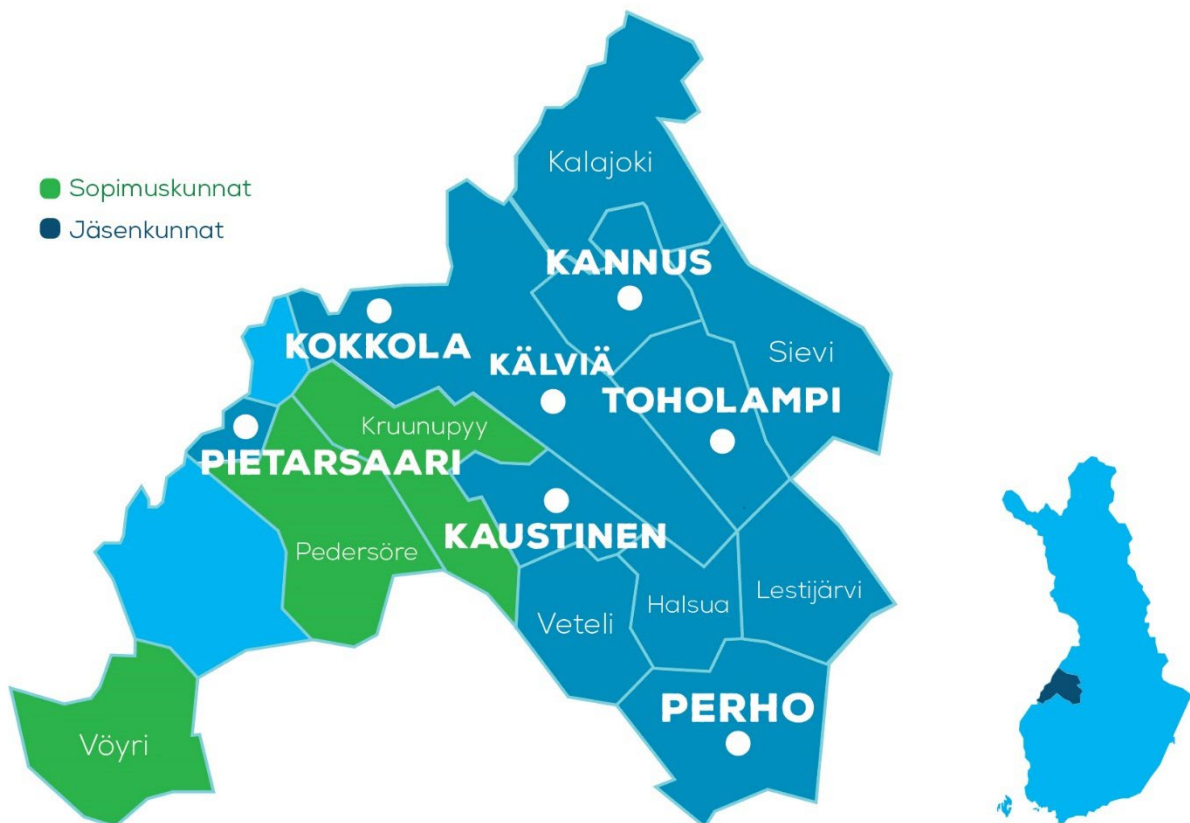
3.4.2024, Kokkolan toimipiste

Tilintarkastaja Elina Pesonen esitteli tilintarkastusraportin ja -kertomuksen kokouksessa. Arviointikertomus laadittiin loppuun ja allekirjoitettiin.

3 KOULUTUSYHTYMÄ

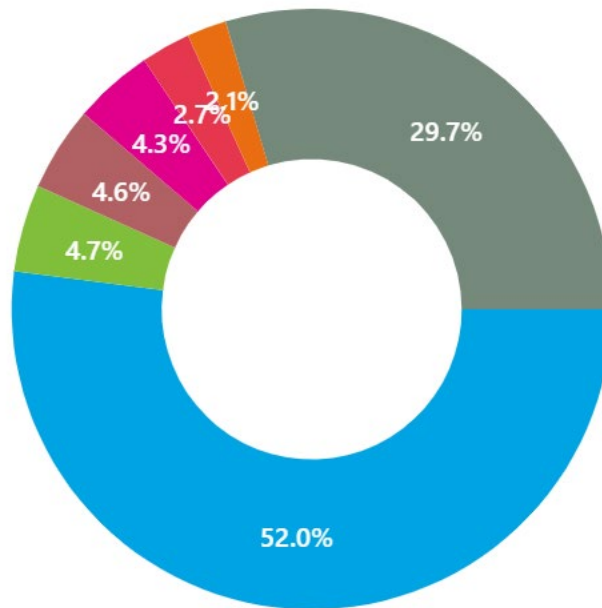
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä on monialainen ja toimintaansa aktiivisesti kehittävä koulutusorganisaatio, joka järjestää toisen asteen ammatillista perus- ja lisäkoulutusta, valmentavaa koulutusta, oppisopimuskoulutusta sekä kansanopistokoulutusta. Koulutusyhtymä on myös aktiivinen alueen ja sen elinkeinojen kehittäjä, joka toimii yhteistyössä alueen kuntien, elinkeinoelämän sekä muiden koulutus- ja kehittämistoimijoiden kanssa. Toimipisteitä on Kokkolassa, Kälviällä, Perhossa, Kaustisella ja Kannuksessa.

Koulutusyhtymän laaja-alainen toiminta tarjoaa mahdollisuuden monipuolisen osaamisen ylläpitämiseen suuren kuntayhtymän etuja hyväksi käyttäen. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän perusarvoja ovat avoimuus, osaaminen, asiakaslähtöisyys ja vastuullisuus. Tavoitteissa korostuvat yhteistyö ja kumppanuudet. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän vahvuutena on hyvä maine ja tunnettavuus, monipuolinen koulutustarjonta, osaava henkilöstö sekä vilkas kansainvälinen toiminta.

Mistä opiskelijat tulevat

- Kokkola
- Kannus
- Kalajoki
- Pietarsaari
- Kaustinen
- Toholampi
- Muut

Opiskelijoista 29,7 % tulee muualta kuin jäsen- ja sopimuskuntien alueelta. Ulkomailta saapuvia opiskelijoita on 75 henkilöä. Kpedu on ”kokoaan suurempi” koulutusyhtymä.

3.1 AMMATILLINEN KOULUTUS

3.1 RAHOITUS

Ammatillisen koulutuksen järjestämiseen myönnetään rahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (957/2017) ja ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (682/2017) mukaan.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ

STRATEGIARAHOITUS
(enintään 4 %
kokonaisrahoituksesta)

**LASKENNALLINEN-
RAHOITUS**
(vähintään 96 %
kokonaisrahoituksesta)

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän rahoitus vuodelta 2023:

OKM:n rahoitus 2022-2024

OKM:N VALTIONOSUUSRAHOITUS 2022-2024				
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä				
	TP2022	TP2023	TA2024	2024-2023
Järjestämislupa				
- vähimmäismäärä	2572	2572	2572	
- perussuoritepäätös	2592	2644	2640	
- em. lisäys	20	72	68	
- lisäsuoritepäätökset	116	33	0	
Tavoitteellinen peruste	2708	2677	2640	-37
- toteutunut op.määrä	2910	2869,8	2840	
-> Erotus	202	192,8	200	
Rahoitus				
- perusrahoitus	21 054 703	21 320 506	21 855 392	534 886
- suoriterahoitus	6 618 632	6 926 473	7 164 600	238 127
- vaikuttavuusrahoitus	3 008 328	4 097 966	4 070 848	-27 118
Yhteensä VOS-rahoitus	30 681 663	32 344 945	33 090 840	745 895
<i>Kpedu TAE 2022-2024</i>	<i>30 616 800</i>	<i>31 200 000</i>	<i>33 775 000</i>	
- erotus OKM-KpeduTAE	64 863	1 144 945	-684 160	

3.1.2 KOULUTUS

Ammatillisen koulutuksen vetovoima on ollut edelleen hyvä. Vuonna 2023 koulutusyhtymässä opiskeli 5 443 opiskelijaa ammatillisen koulutuksen rahoituksella tutkintotavoitteisissa sekä valmistavissa koulutuksissa. Opiskelijavuosia kertyi yhteensä 2 869,8. Tutkintoja suoritettiin yhteensä 1 199 kappaletta. Opiskelijoiden määrä kasvoi 85 opiskelijalla vuodesta 2022. Vuoteen 2022 verrattuna tutkintoon valmistui 130 opiskelijaa enemmän.

Ennuste opiskelijavuodet, Opiskelijamäärä, Opiskelijavuotta per opiskelija, Majoittujat, Painottamattomat opiskelijavuodet, Ei aiempaa amm. ko...

TEHNYT TOIMIALA

Toimiala	Opiskelija määrä	Koko tutkinto	Osatutkinto	Majoittujat	Ammattilukio	Ei aiempaa amm. koulutusta	Painottamattomat opiskelijavuodet	Ennuste opiskelijavuodet	Opiskelijavuotta per opiskelija
Hyvinvointiala	766	199	38	12	82	377	415.0	415.0	0.54
IT- ja media-ala	380	67	9	16	35	245	206.1	206.1	0.54
Kansanopisto, amm	240	45	14	23	1	68	125.9	125.9	0.52
Laajennettu oppisopimus	284	117	2	0	0	2	133.7	133.7	0.47
Liiketoiminnan ala	680	201	9	13	51	334	372.8	372.8	0.55
Luonnonvara-ala	1188	173	86	259	21	352	573.0	573.0	0.48
Rakennusalat	640	138	23	25	46	527	364.4	364.4	0.57
Ruoka- ja puhtauspalveluala	348	67	26	30	25	178	176.9	176.9	0.51
Teollisuus ja logistiikka-ala	770	192	6	26	26	444	445.7	445.7	0.58
Valmentava koulutus	147	0	0	6	0	115	56.2	56.2	0.38
Total	5443	1,199	213	410	287	2642	2,869.8	2,869.8	0.53

Tarkastuslautakunta:

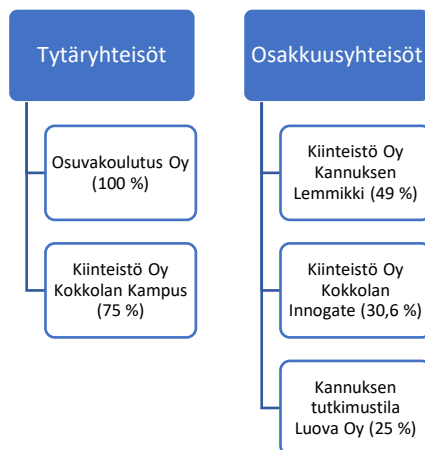
Lautakunta ehdottaa edelleen pohdittavaksi, missä määrin nykyisillä resursseilla (henkilökunta/tilat) on enää mahdollista kasvattaa opiskelijamäärää.

Haastattelujen pohjalta on noussut esille kysymys, kohdistuvatko resurssit tarkoituksenmukaisesti eri koulutusalojen välillä? Henkilökunnan työtaakka vaihtelee suuresti riippuen koulutusala-

3.2 KONSERNIYHTIÖT

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän kuntalain (410/2015) 47 §:n mukainen konserniohje on hyväksytty yhtymävaltuuston kokouksessa 27.10.2022 § 19. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän yhtymävaltuusto päättää konserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Koulutusyhtymän tytäryhtiöt ovat:

Tytäryhtiö	Tavoite	Toteutunut
Kiinteistö Oy Kokkolan Kampus	Kestävän kehityksen edistäminen; ekokampus toimintaohjelma	Kiinteistö Oy Kampuksen taholla selvitetään kampuksen aurinkopaneelijärjestelmän hankintaa.
Osuvakoulutus Oy	Osuvakoulutus Oy:n järjestämät koulutukset; opiskelijavuodet ja opiskelijaviikot 58,1	Toteutui 70,8
	Osuvakoulutus Oy:n liikevaihto 1.300.000 e, josta konsernin palvelumyynti 80 %.	Liikevaihto 816 397 e, josta konsernin palvelumyynti 86 %.

Tarkastuslautakunta:

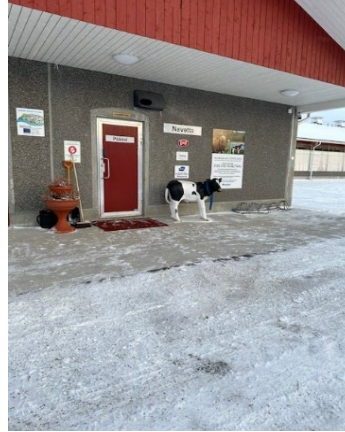
Lautakunta kiittää työstä, jota on tehty edellisen vuoden havaintojen perusteella. Lautakunta toteaa, että tytäryhtiöiden tavoitteita ja toteutumia on seurattu ja käsitelty osavuositarkastuksessa Q2. Lautakunta toivoo lisää selkeyttä tytäryhtiöiden tavoitteiden asettamiseen talousarviossa ja tavoitteiden toteutumisen arviointiin tilinpäätöksessä.

4 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

4.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN VIERAILUT JA HAVAINNOT

Tarkastuslautakunta on jatkanut vierailuja Kpedun toimipisteissä. Lisäksi tarkastuslautakunta on kutsunut eri alojen toimialapäälliköitä esittelemään alan ajankohtaisia asioita.

Kannuksen toimipiste

Tarkastuslautakunta:

Lautakunta vieraili ensimmäisenä kautenaan keskeneräisessä navetassa. Nyt oli ilo nähdä ja kokea valmis ja toiminnassa oleva yksikkö. Navetassa on hyödynnetty uusinta tutkimustietoa. Lautakunta kiittää, että vierailut on mahdollistettu varsinaista toimintaa häiritsemättä.

Kannuksessa on pääasiassa asianmukainen kalusto. Metsäalan konesuojat ja korjaushallit puuttuvat, mutta puutteet ovat koulutusyhtymän tiedossa. Asuntoloita ei ole riittävästi kysyntään nähden.

Kannuksen toimipiste tekee tärkeää työtä huoltovarmuuden ylläpitämiseksi.

Kälviän toimipiste

Tarkastuslautakunta:

Lautakunta vieraili toistamiseen Kälviällä tutustumassa uudisrakennukseen ja remonttiin. Havaintona on, että työmaaturvallisuuteen on kiinnitetty huomiota.

Kälviällä tehdään hyvää työtä erityisesti maahanmuuttajien kielikoulutuksessa ja erityisryhmien koulutuksessa.

4.2 OPISKELIJOIDEN, OPETTAJIEN JA MUUN HENKILÖSTÖN KUULEMISET

Tarkastuslautakunnan painopisteenä arviointivuonna 2023 oli opiskelijoiden ja opettajien kuulemiset eri aloilta. Opiskelijat, opettajat ja muu henkilöstö arvostivat sitä, että heidät kutsuttiin haastatteluun ja heitä kuultiin.

Lähiesihenkilöt saivat hyvää palautetta kautta linjan. Lähiesihenkilöitä arvostetaan ja heidän työpanoksensa korostuu pienemmissä yksiköissä.

Opiskelijat kiittävät tuesta, jota on mahdollista saada opiskeluun. Samoin kiitosta saavat opiskeluryhmien hyvä henki, opiskelijaterveydenhuolto ja ruoka.

Opettajien haastatteluissa korostui työn kuormittavuus. Opiskelijoiden heterogeenisyys ja suuret opiskelijaryhmät tuovat haasteita, mutta tästä näyttää tulleen uusi normaali laajemminkin koulumaailmassa. Miten koulutusyhtymä voisi vastata tähän haasteeseen?

Puualan tilanahtaus aiheuttaa turvallisuusongelmia; erillinen pintakäsittelytila puuttuu.

Turvallisuusalan opiskelijoille toivotaan fyysistä testausta psyykkisen lisäksi, jota toteutetaan osassa oppilaitoksia. Turvallisuusalan opetuksen hajauttaminen pois Kampus-hallilta koetaan hankalaksi.

Tarkastuslautakunta:

Lautakunta kiittää kaikkia opiskelijoita, opettajia ja muuta henkilökuntaa hyvästä valmistautumisesta haastatteluihin ja antoisista keskusteluista.

Tyytyväiset opiskelijat markkinoivat koulua eteenpäin!

4.3 STRATEGISET TAVOITTEET

Päätavoitteiden ja toimenpiteiden asettamisen perustana on ollut syksyn 2020 aikana käynnistetty vuosien 2021–2025 strategian valmistelu, josta johdettiin uudet talousarviotavoitteet. Strategian 2021–2025 väliarviointi toteutettiin syksyn 2023 aikana ja käsiteltiin valtuuston kokouksessa 23.11.2023 § 22. Strategian valmistelusta johdetut suunnitelmakauden ja myös vuoden 2023 toimintaa ohjaavat tavoitteet olivat:

- Kestävän kasvun strategia

Haastattelussa tullut kommentti: ”Lopetettava puuhastelu ja otettava hanskaan. Paljon on tehty, mutta paljon vielä tekemättä.” Lisää konkreettisia toimia toivotaan. Lautakunta pohtii, miten kestäväällä tavalla toimiminen, ympäristötietoisuus ja vastuullisuus tulisi entistäkin vahvemmaksi osaksi Kpedun toimintaa.

- Henkilöstön koulutus ja kehittäminen

Haastavien ryhmien opettamiseen ja opiskelijoiden erityispiirteiden huomioimiseen tarvitaan lisäkoulutusta.

Lautakunta pitää tärkeänä, että talotekniikan opettajat saavat kylmätekniikan koulutusta. Tällä hetkellä tarvittavat luvat puuttuvat.

- Oppimisprosessien kehittäminen

Lautakunta painottaa, että opiskelijoilla ja henkilöstöllä tulee olla ajanmukaiset oppimis- ja opettamisvälineet, esimerkiksi tietokoneet ja työ- ja suojavälineet. Lautakunta suosittelee, että puutteet tarkastettaisiin aloittain myös opiskelijat huomioiden. Kyseessä on pieniä mutta tarpeellisia hankintoja.

- Työelämän palvelukyky

Oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen löytyminen on haaste joillakin aloilla.

TE-palvelut 2024 -uudistuksen siirtymäajan osalta vastuualueet ja toimenkuvat eivät ole vielä selkiintyneet. Lautakunta pohtii, miten uudistus vaikuttaa Kpedun työelämä- ja elinvoimapalveluihin.

- Ennakointi ja sidosryhmäyhteydet

Mitä haasteita ja mahdollisuuksia tekoäly tuo lähitulevaisuudessa?

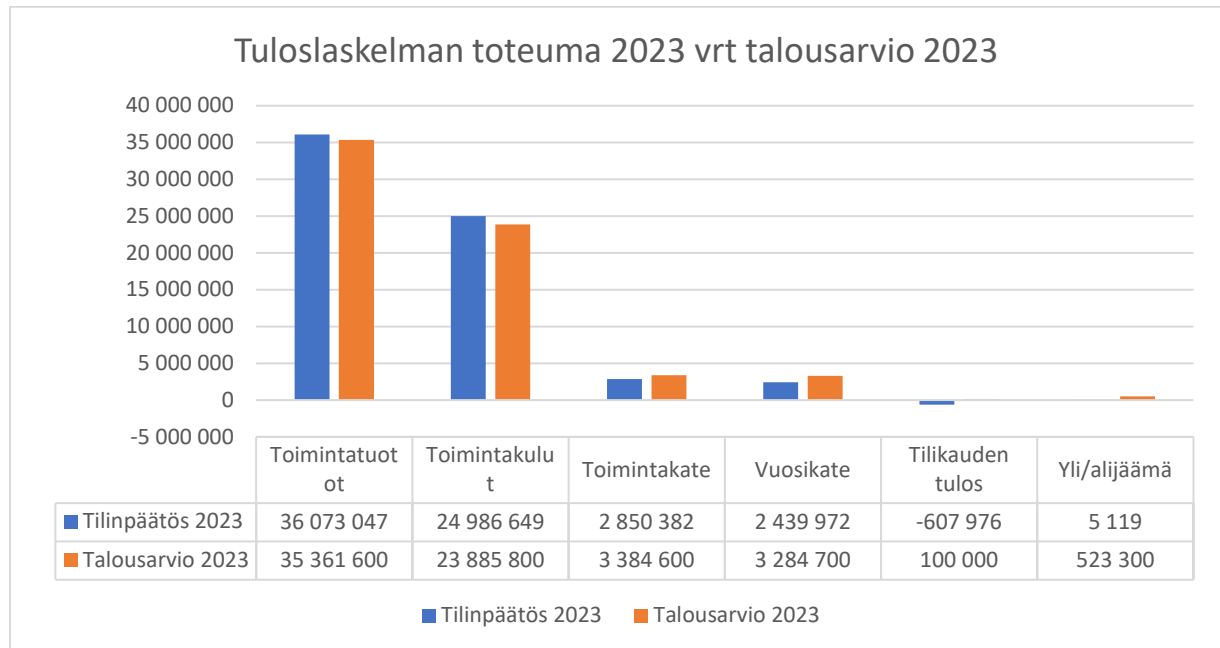
Lautakunta on huomannut, että Kpedu on ollut näyttävästi esillä mediassa. Tämä on positiivista!

Tarkastuslautakunta:

Kpedulla on hyvä konsepti, jolla strategia viedään koko organisaatiolle ruohonjuuritasoa myöten.

5 KUNTAYHTYMÄN TALOUDEN ARVIOINTI

5.1 KUNTAYHTYMÄN TULOSKEHITYS

5.2 VAKAVARAISUUS JA LAINAT

Taseen tunnusluvut	2023	2022	2021	2020
Vuosikate, 1000 €	2 440 000	2 483 000		
Tilikauden tulos, 1000 €	-608 000	-449 000		
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	13 975	13 970	13 742	13 570
Omavaraisuusaste %	48,32 %	53,33 %	54,71 %	58,39 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	69,69 %	60,63 %	60,72 %	54,68 %
Vuosikate/poistot %	80,08 %	84,72 %		
Kassan riittävyys, pv	13,93 pv	2,57 pv		
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	23 352	20 341	18 894	16 917
Lainakanta 31.12., 1000 €	22 836	19 310	17 880	15 827

Koulutusyhtymän vuosikate oli 2,4 miljoonaa euroa. Vuosikatteen suhde poistoihin oli 80,1 %, kun edellisvuonna se oli 84,7 %. Tilikauden tulos oli noin -608 tuhatta euroa ja ylijäämäksi muodostui rahasto-, varaus- ja poistoerokirjausten jälkeen 5 119,03 euroa. Uutta lainaa on otettu vuonna 2023 investointien rahoittamista varten 6 miljoonaa euroa. Lainanlyhennyksiä on maksettu yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Lainakanta kasvoi 3,5 miljoonalla eurolla.

Tarkastuslautakunta:

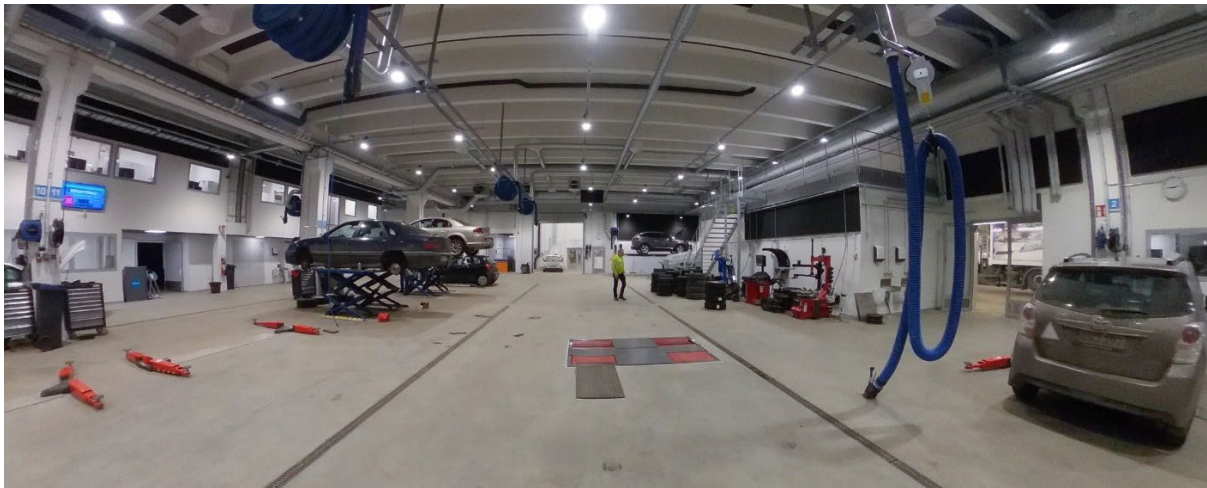
Lautakunta kiinnittää huomiota, että investoinnit / lainakannan kasvu pysyvät edelleen tasapainossa.

5.3 INVESTOINNIT

Koulutusyhtymän vuoden 2023 keskeinen investointi oli Kokkolan ammattikampuksen auto- ja logistiikan oppimisympäristöjen rakentaminen sekä Kälviän auditoriorakennuksen laajennushankkeen aloittaminen. Muut investoinnit ovat liittyneet kiinteistöjen kunnossapitoon sekä irtaimiston hankintaan.

Auto- ja logistiikan tilat (ammattikampus)

	TA 2023	TOT 2023
MENOT	2 850 000	4 538 642,01
TULOT	0	0

Kälviä, päärakennuksen laajennus

	TA 2023	TOT 2023
MENOT	1 700 000	623 059,28
TULOT	0	0

INVESTOINNIT / KOHDE	Talousarvio 2023	Toteutuma 2023
Talonrakennus		
Kannus, koirahalli ja pieneläintila	800 000	240 966,13
Ammattikampus, auto- ja logistiikan tilat	2 850 000	4 538 642,01
Kälviä, päärakennuksen laajennus	1 700 000	623 059,28
Menot yhteensä	5 350 000	5 402 667,42
Tulot yhteensä	0	0,00
Nettomenot	5 350 000	5 402 667,42
Kiinteistöjen peruskorjaukset		
Ammattikampus	170 000	100 475,85
Opistontie	0	0,00
Luonnonvara-ala (Kannus, Perho, Kaustinen, Toholampi)	210 000	30 426,50
Yhteiset	0	0,00
Yhteiset sitomaton	20 000	0,00
Menot yhteensä	400 000	130 902,35
Tulot yhteensä	0	0,00
Nettomenot	400 000	130 902,35
Irtaimen omaisuuden hankinnat		
Opetuspalvelut	888 500	646 770,00
Konsernipalvelut	111 500	66 801,68
Menot yhteensä	1 000 000	713 571,68
Tulot yhteensä	0	0,00
Nettomenot	1 000 000	713 571,68
Muut investoinnit		
Maa-alueet	50 000	0,00
Osakkeet ja osuudet	50 000	2 923,74
Menot yhteensä	100 000	2 923,74
Tulot yhteensä	0	-20 136,00
Nettomenot	100 000	-17 212,26
Investointimenot yhteensä	6 850 000	6 250 065,19
Investointitulot yhteensä	0	-20 136,00
NETTOMENOT	6 850 000	6 229 929,19

Investointimenoihin on varattu 6,9 miljoonaa euroa vuodelle 2023. Toteutuneet bruttoinvestoinnit olivat 6,3 miljoonaa euroa eli 91,2 % suhteessa yhtymävaltuuston hyväksymään talousarvioon. Nettoinvestoinnit olivat 6,2 miljoonaa euroa eli 90,9 % suhteessa talousarvioon.

Tarkastuslautakunta:

Lautakunta kiittää, että Kpedu investoi kaikille toimipisteille tasapuolisesti.

Lautakunta arvostaa, että lautakunnan kiinteistöihin ja investointeihin liittyvät havainnot on huomioitu kunnossapito-ohjelmassa 2024.

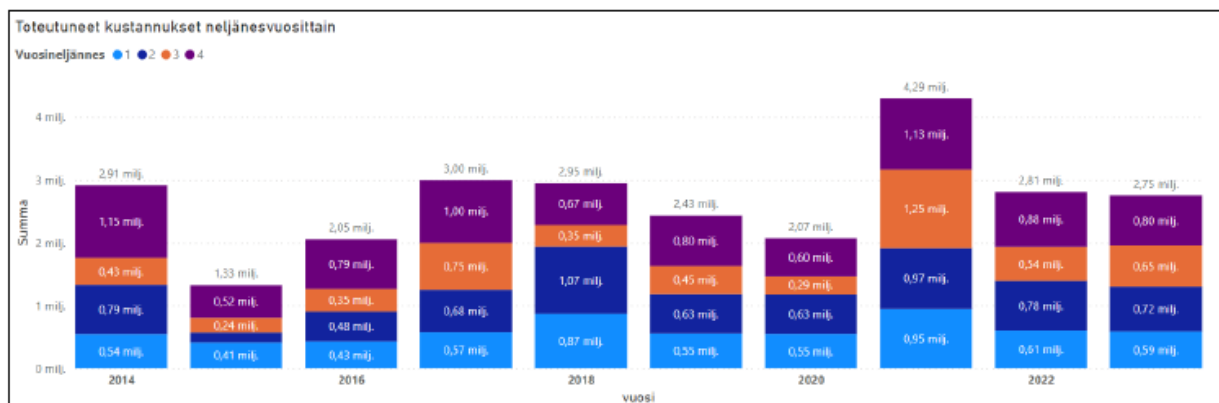
5.4 PROJEKTITOIMINTA

Koulutusyhtymällä oli vuoden 2023 aikana käynnissä yhteensä 64 julkisrahoitteista projektia, ja niiden toteutuneet kustannukset tilikaudella 2023 olivat yhteensä noin 2,8 miljoonaa euroa (vuonna 2022 2,9 miljoonaa euroa/64 kpl). Projektitoiminnan volyymi oli edelleen hyvällä tasolla viime vuosiin verrattuna. Uusia projekteja käynnistyi vuoden 2023 aikana 16 kpl (vuonna 2022 uusia projekteja käynnistyi 12 kpl). Projektitoiminta sisälsi ulkopuolista rahoitusta n. 2,5 miljoonaa euroa, mikä oli n. 6,2 % koulutusyhtymän toimintatuotoista. Valtionavustukset säilyttivät myös merkittävän roolin (n. 28.8 %).

Kpedu sijoitti projektitoimintaan omarahoitusosuuksia yhteensä n. 0,26 miljoonaa euroa, mikä tekee omarahoitusosuudeksi n. 9,3 %. Omarahoitusosuudet säilyivät maltillisella tasolla. Kuntarahoittajien suunnalta oli havaittavissa signaaleja rahoitusmahdollisuuksien heikentymisestä loppuvuonna 2023. Tämän on arvioitu olevan hieman ongelmallista erityisesti aluekehittämishankkeiden osalta, joihin koulutusyhtymä ei strategiansa mukaisesti ole aikaisemmin sijoittanut merkittäviä omarahoitusosuuksia.

Projektitoiminnan on katsottu edelleen tarjoavan henkilöstölle mahdollisuuksia kasvattaa ja laajentaa osaamistaan.

Hanketoiminnan osalta on seurattu hankkeiden talouden toteutumista kuukausittain. EU-hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyn kautta seurataan hankkeiden toteutumista. Ohjausryhmässä on ollut aina edustus koulutusyhtymän johtoryhmästä ja usein myös konsernipalveluista. Projektitoiminnan toteutumista on seurattu osavuositarkastusten yhteydessä tehtyjen projektiraporttien kautta, jotka on käsitelty johtoryhmässä ja hallituksessa.

Tarkastuslautakunta:

Lautakunta näkee, että projektitoiminnalla on suuri merkitys oppilaitoksen taloudenhoidossa. Lautakunta toteaa, että projektitoimintaa on hoidettu ja seurattu hyvin.

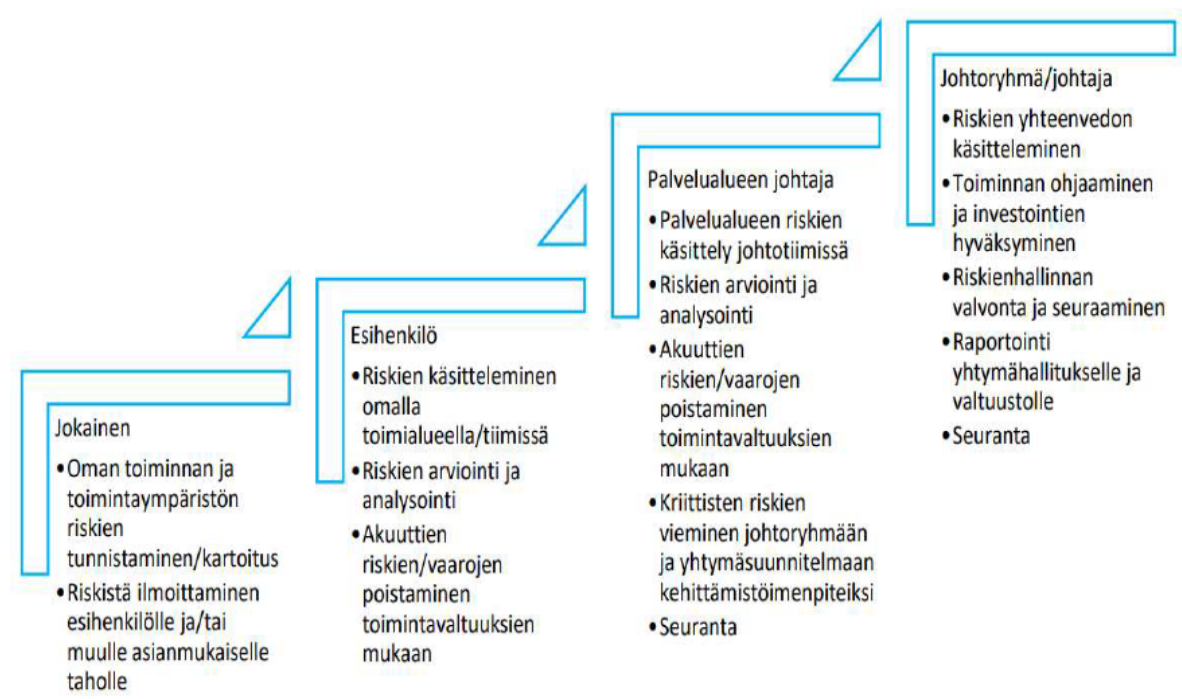
6 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Koulutusyhtymän toimintaa ohjaavat strategia sekä yhtymäsuunnitelma ja talousarvio. Toiminnan onnistumista seurataan ja arvioidaan sisäisellä valvonnalla, joka käsittää sekä toimintojen valvonnan että riskien hallinnan. Laadunvarmistuksen ja sähköisten järjestelmien kehittämisellä parannetaan myös sisäistä valvontaa. Sisäisen valvonnan keskeiset osa-alueet ovat:

- taloudellisuuden ja tuloksellisuuden seuranta
- toiminnallisten tavoitteiden seuranta
- riskienkartoitus
- päätösten perusteena olevan tiedon luotettavuus
- lainsäädännön, viranomaisohjeiden ja toimielinten päätösten noudattaminen
- omaisuuden ja resurssien turvaaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen ja arviointimallin uudistaminen valmistuu keväällä 2024. Riskejä kartoitetaan ja hallitaan. Riskienhallintaa kehitetään koko ajan kokonaisvaltaiseen, järjestelmälliseen ja dokumentoituun malliin. Erilaisia työkaluja kartoitetaan ja etsitään parasta mahdollista työkalua käyttöön.

Riskienhallintaprosessi ja vastuuportaat:

Tarkastuslautakunta:

Lautakunta kiittää, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus ja arviointimallin uudistaminen on edennyt viime vuodesta.

Lautakunta kiinnittää huomiota, että valtuuston kokousten tulisi olla laillisia ja päätösvaltaisia joka kerta. Miten varmistetaan päätösvaltaiset kokoukset?

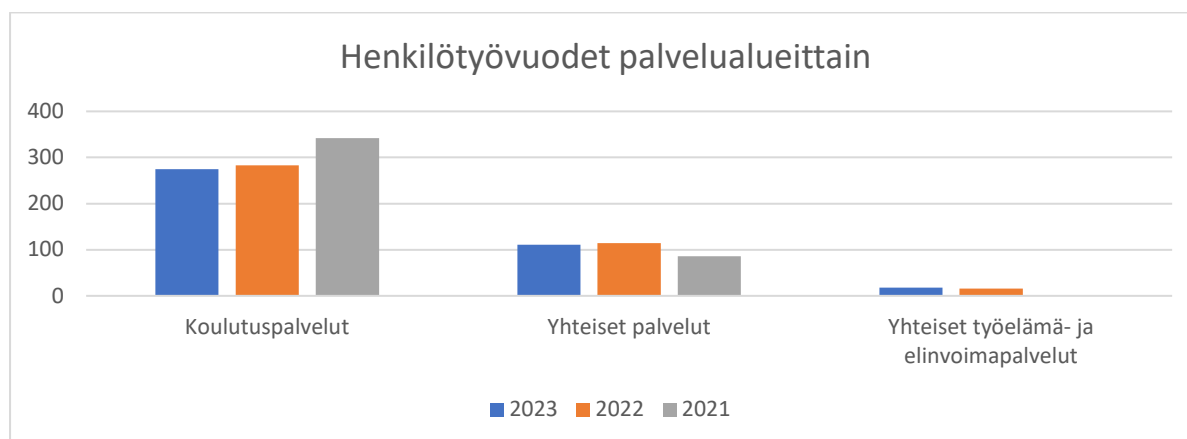
7 HENKILÖSTÖ

Koulutusyhtymän palveluksessa oli 31.12.2023 yhteensä 438 työntekijää (ilman sivutoimisia), joista 83,1 % oli vakinaisessa palvelussuhteessa. Vuoden 2023 keskimääräinen henkilöstömäärä oli 444 työntekijää.

9.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.2023

Henkilöstön lukumäärä kpl vuoden lopussa	2023	2022	2021	2020	2019
Opetushenkilöstö vakinainen	208	205	212	200	205
Opetushenkilöstö määräaikainen	37	45	30	25	28
Muu henkilöstö vakinainen	156	151	153	151	157
Muu henkilöstö määräaikainen	37	37	52	51	43
Yhteensä	438	438	447	427	433

Henkilöstömäärän kehitystä eri vuosina kuvaa parhaiten henkilötyövuosien kertymä. Henkilötyövuosia oli 404 vuonna 2023. Uusi organisaatiomalli 1.1.2022 alkaen on vaikuttanut palvelualueiden henkilötyövuosikertymiin.

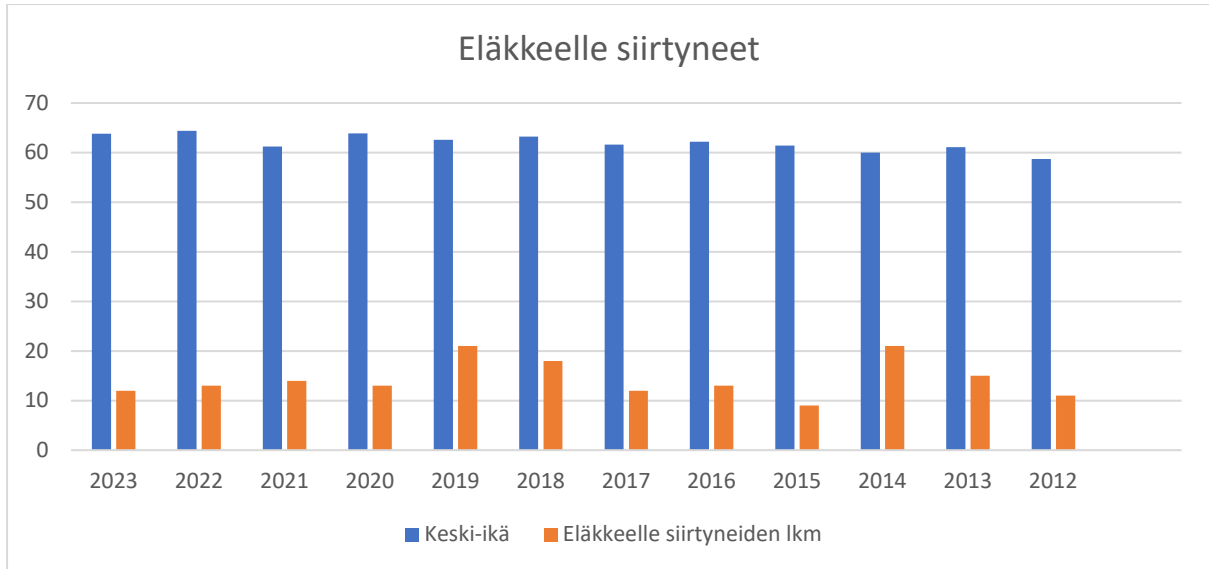

Sairauspoissaolojen osalta vuonna 2023 on sairauspoissaolopäivien määrä vähentynyt edellisiin vuosiin verrattuna. Erityisesti lyhyiden 1–5 kalenteripäivän pituisten sairauslomien määrä on vähentynyt ja yksi selittävä tekijä on koronatilanteen helpottuminen vuonna 2023. Työterveyshuollon raportin mukaan yleisimmät sairauspoissaolodiagnoosit vuonna 2023 olivat mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt, hengityselinten sairaudet ja tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Henkilöstöstä 29,9 % ei ollut sairauspoissaoloja lainkaan vuoden 2023 aikana.

Osuus henkilöstöstä	2021	2022	2023
Sairauspoissaoloja	60,4 %	72,0 %	70,1 %
Ei lainkaan sairauspoissaoloja	39,6 %	28,0 %	29,9 %

TAULUKKO 10. Osuus henkilöstöstä, joilla sairauspoissaoloja/ei lainkaan sairauspoissaoloja

Vuonna 2023 koulutusyhtymän henkilöstöstä 12 jäi eläkkeelle. Keski-ikä eläkkeelle siirtyessä vuonna 2023 oli 63,8 vuotta. Tämä sisältää siirtymisen vanhuuseläkkeelle ja työkyvyttömyyseläkkeelle.

Yhdessä olemme enemmän -henkilöstöstrategia valmistui syksyllä 2023. Henkilöstöstrategian taustaineistoina hyödynnettiin strategian väliarvioinnin ja henkilöstökyselyjen tuloksia sekä erilaisia kartoituksia ja analyyseja. Samaan aikaan valmistunutta työhyvinvointisuunnitelmaa voidaan pitää henkilöstöstrategian toimenpidesuunnitelmana.

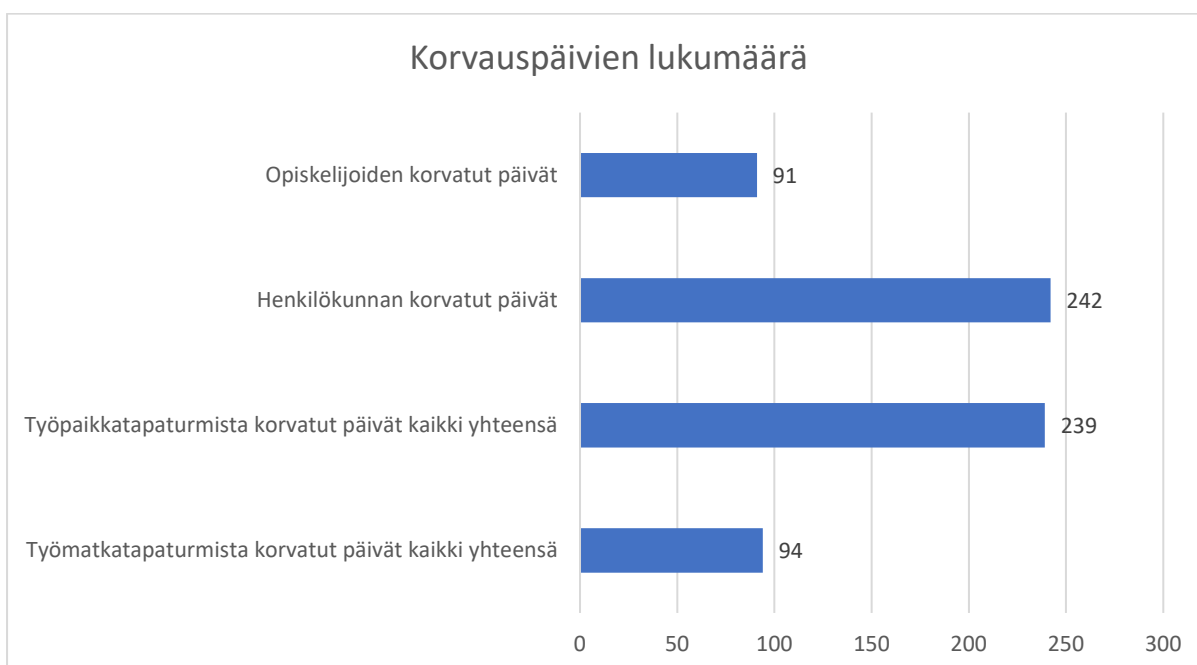
Henkilöstön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi oli käynnissä Kpedun ja Keplin (Keski-Pohjanmaan Liikunta ry) hyvinvointiprojekti. Vuonna 2023 työntekijöillä oli mahdollisuus saada 110 euron arvoisesti ePassiFlex -etuutta liikunta- ja kulttuuripalveluihin sekä hyvinvointiin. Työsuhdepyöräetus on ollut vakituisen henkilöstön käytössä syksystä 2021 lähtien.

Tarkastuslautakunta:

Lautakunta näkee tärkeänä, että eläköitymiset huomioidaan ajoissa, jotta tietotaitoa voidaan siirtää uudelle työntekijälle.

Työhyvinvointiin on kiinnitetty paljon huomiota viime vuosina. Henkilöstön haastatteluissa on kuitenkin noussut esille monenlaisia lisätoiveita työhyvinvointiin liittyen. Miten näihin voisi vastata?

8 TURVALLISUUS

Henkilöstön tapaturmien vakuutuskustannukset olivat yhteensä 124 tuhatta euroa (ed. vuosi n. 45 tuhatta euroa). Vakuutusmaksut ovat kohonneet huomasti edellisestä vuodesta, vaikka tapaturmien määrä on sama. Tämä johtuu korvauspäivien suuresta kasvusta. Tapaturmista on aiheutunut pitempiä sairauslomia ja yksi ammattitauti.

Tarkastuslautakunta:

Oppilaitoksessa on tehty hyvää työtä turvallisuuden eteen.

Huolestuttavaa on, että työterveyshuollon kustannukset nousevat johtuen pitkistä sairauslomista. Mitä toimenpiteitä voidaan tehdä ammattitautien ehkäisemiseksi?

Lautakunta on havainnut, että pysäköintialueet ovat ahtaita ja epäselviä Kokkolan ja Kälviän toimipisteissä.

8 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JATKOKÄSITTELY JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN

Kuntalain 121 §:n nojalla tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto edellyttää hallituksen käsittelevän arviointikertomuksen lokakuun 2024 loppuun mennessä ja antavan selvityksen arviointikertomuksessa esitettävien havaintojen johdosta mahdollisesti suoritettavista toimenpiteistä edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

Yhtymähallituksen odotetaan ottavan kantaa kattavasti koko arviointikertomuksen sisältöön. Hallituksen käsittelyn jälkeen vastaukset tulee toimittaa tiedoksi valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle, joka tarpeen mukaan voi vielä pyytää tarkennusta kannanottoihin.

Lautakunta yhtyy tilintarkastajan lausuntoon tilinpäätöksen hyväksymisestä sekä tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta kiittää yhtymäjohtoa, henkilökuntaa ja opiskelijoita hyvästä yhteistyöstä vuonna 2023.

Kokkolassa 3.4.2024

Ritva Mäntymäki
puheenjohtaja

Raimo Märsylä
varapuheenjohtaja

Maarit Hotakainen
jäsen

Aila Niemonen
jäsen

Leif Jakobsson
varajäsen